

## Journal of Asia Social Science Studies Original Article

Received: 31 March 2024 Revised: 13 April 2025 Accepted: 23 April 2025

### สถานการณ์การเคลื่อนไหวทางสังคมและสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์

The situation of social movements and human rights in the Philippines

น.ส.จिरดา บุญมีเจริญ<sup>1</sup>

Miss.Jirada bunmechareun

#### บทคัดย่อ

สถานการณ์การเคลื่อนไหวทางสังคมและสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายที่ซับซ้อนระหว่างการต่อสู้เพื่อสิทธิพื้นฐานของประชาชนและการคุกคามจากรัฐ โดยเฉพาะในช่วงหลายปีที่ผ่านมาฟิลิปปินส์ประสบกับความตึงเครียดทางสังคมและการเมืองที่เกิดจากนโยบายของรัฐบาลที่มักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน การเคลื่อนไหวทางสังคมที่สำคัญในฟิลิปปินส์ได้แก่ การเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้เรียกร้องสิทธิทางการเมือง สิทธิแรงงาน สิทธิผู้หญิง และกลุ่มชนพื้นเมือง รวมทั้งการเคลื่อนไหวเพื่อยุติความรุนแรงและการปราบปรามที่เกิดจากการดำเนินนโยบายสงครามยาเสพติดของรัฐบาลซึ่งส่งผลให้มีการเคลื่อนไหวทางสังคมจากกลุ่มสิทธิมนุษยชนภายในและต่างประเทศที่เรียกร้องให้รัฐบาลรับผิดชอบและหยุดการละเมิดดังกล่าว การเคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์ยังมีความหลากหลายและมีการประสานงานจากหลายกลุ่มองค์กรภาคประชาชน เช่น กลุ่มผู้หญิงที่ต่อสู้เพื่อสิทธิทางการเมืองและเศรษฐกิจ รวมถึงกลุ่มชนพื้นเมืองที่เรียกร้องสิทธิในการรักษาอาณาเขตและการดำรงชีวิตตามวิถีดั้งเดิม นอกจากนี้ยังมีสถานการณ์การเคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์ยังคงเผชิญกับความท้าทายจากการต่อต้านของรัฐ ซึ่งมีการใช้กฎหมายที่เข้มงวดในการควบคุมกิจกรรมทางการเมือง การประท้วง และการแสดงออกของประชาชน การต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์จึงยังคงเป็นการเดินทางที่ยาวนานและเต็มไปด้วยอุปสรรค แม้ว่าจะมีความคืบหน้าในบางด้าน แต่การรักษาความคุ้มครองสิทธิของประชาชนยังคงเป็นเรื่องที่ต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชนในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเท่าเทียม.

**คำสำคัญ:** สถานการณ์, การเคลื่อนไหวทางสังคม, สิทธิมนุษยชน, ฟิลิปปินส์

<sup>1</sup> นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar,Thailand

### Abstract

The situation of social movements and human rights in the Philippines reflects a complex challenge between the struggle for basic rights and the threats posed by the state. In recent years, the Philippines has faced social and political tensions due to government policies that are often criticized for human rights violations. Key social movements in the country include groups advocating for political rights, labor rights, women's rights, and indigenous peoples' rights. There are also movements calling for an end to violence and oppression, particularly in response to the government's war on drugs, which has led to a rise in social activism both within the country and abroad, demanding the government be held accountable and stop such violations. Social movements in the Philippines are diverse, with various civil society groups working together. These include women's groups fighting for political and economic rights, and indigenous groups calling for their right to preserve their land and traditional way of life. Additionally, there are calls for an end to government crackdowns on free speech and press freedom. Despite these efforts, social movements continue to face opposition from the state, which uses strict laws to control political activities, protests, and expressions of public dissent. The struggle for human rights in the Philippines is a long journey, filled with obstacles. While progress has been made in some areas, ensuring the protection of citizens' rights remains an ongoing challenge that requires cooperation between the government and the public to create a just and sustainable society.

**Keywords:** Situation, Social movements, Human rights, Philippines

### 1. บทนำ

การเคลื่อนไหวทางสังคมและการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์มีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์และการพัฒนาในประเทศนี้ โดยเฉพาะในประเด็นของสิทธิของชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส การเคลื่อนไหวเหล่านี้ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงความพยายามในการยกระดับสิทธิของกลุ่มคนที่ถูกกดขี่ แต่ยังเป็นการตอบสนองต่อปัญหาความไม่เท่าเทียมและความอยุติธรรมในสังคมฟิลิปปินส์ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานในการต่อสู้เพื่อสิทธิของพลเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน บทความนี้จะสำรวจบทบาทของการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เกิดขึ้นในฟิลิปปินส์ ตั้งแต่การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยเช่น ชาวมินดาเนา และชนพื้นเมือง ไปจนถึงการเคลื่อนไหวเพื่อความเท่าเทียมของผู้หญิง รวมถึงการต่อสู้ของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในด้านต่างๆ เช่น สิทธิแรงงานและสิทธิทางการศึกษา การศึกษาเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นการศึกษาเชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ถึงบทบาทของการเมืองในฟิลิปปินส์ที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวเหล่านี้ การ

เคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์มักจะมีเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการเมือง เนื่องจากการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนในประเทศนี้มักถูกบีบคั้นจากอำนาจรัฐหรือกลุ่มอิทธิพลต่างๆ ซึ่งการศึกษาเหล่านี้จะทำให้เห็นภาพรวมของความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างการเคลื่อนไหวทางสังคม การเมือง และสังคมฟิลิปปินส์ที่หลากหลาย (Constantino, 1978)

จุดประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อวิเคราะห์และเข้าใจบทบาทของการเคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์ที่มีต่อการพัฒนาสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวที่มุ่งเน้นไปที่การปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อยและผู้หญิง ซึ่งเป็นกลุ่มที่มักเผชิญกับการเลือกปฏิบัติและความไม่เท่าเทียมในสังคมฟิลิปปินส์ การศึกษาเน้นที่การสำรวจการเคลื่อนไหวเหล่านี้ ทั้งในแง่ของการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและการสร้างความตระหนักในสังคมเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของประชาชน โดยมีการเน้นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวเหล่านี้ในระดับนโยบายและกฎหมาย อีกทั้งการศึกษานี้จะเชื่อมโยงการเคลื่อนไหวทางสังคมเหล่านี้กับปัจจัยทางการเมืองและสังคมของฟิลิปปินส์โดยสำรวจบทบาทของรัฐบาล ภาคประชาสังคม และกลุ่มชนกลุ่มน้อยในการผลักดันและผลกระทบจากการเคลื่อนไหวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกฎหมาย ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงปัญหาและความท้าทายที่เกิดขึ้นในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์ (Quijano, 1987, p. 102)

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งหวังที่จะให้ความกระจ่างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนไหวทางสังคม การเมือง และสิทธิมนุษยชน โดยใช้กรณีศึกษาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้หญิงและชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ ซึ่งอาจช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับวิธีการที่สังคมและการเมืองมีผลต่อการต่อสู้เพื่อสิทธิและความเท่าเทียมในประเทศนี้ (Parvanova & Pichler, 2013, p. 1-6)

## 2.บริบททางสังคมและการเมืองของฟิลิปปินส์

การพัฒนาทางการเมืองในฟิลิปปินส์มีความซับซ้อนและถูกกำหนดโดยประวัติศาสตร์อันยาวนานและหลากหลายแง่มุมทางสังคมและการเมืองที่มีการต่อสู้เพื่ออำนาจ สิทธิของพลเมือง และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยการเคลื่อนไหวทางการเมืองในฟิลิปปินส์มักเชื่อมโยงกับการปลดปล่อยจากอาณานิคม การเปลี่ยนแปลงในระบอบการปกครอง และการพยายามสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและเสมอภาค

### การปลดปล่อยจากอาณานิคมและการก่อตั้งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์เป็นอาณานิคมของสหรัฐอเมริกาเป็นเวลาหลายทศวรรษหลังจากที่ปลดปล่อยจากอาณานิคมของสเปนในปี 1898 ในช่วงเวลานี้ระบบการปกครองของฟิลิปปินส์ถูกควบคุมโดยสหรัฐฯ ซึ่งยังคงสร้างอิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจต่อฟิลิปปินส์จนถึงการประกาศเอกราชอย่างเต็มรูปแบบในปี 1946 เมื่อฟิลิปปินส์ได้รับอิสรภาพจากอาณานิคมของสหรัฐฯ การปลดปล่อยจากอาณานิคมไม่เพียงแต่เป็นการสิ้นสุดการปกครองของสหรัฐฯ เท่านั้น แต่ยังเป็นการเปิดหน้าต่างการเมืองใหม่ของฟิลิปปินส์ที่ต้องเผชิญกับปัญหาภายในประเทศ เช่นความขัดแย้งทางชนชาติ การสร้างสถาบันทางการเมืองใหม่ๆ และการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยังไม่แน่นอนในช่วงหลังสงคราม (Teehankee, 2020, p. 98-123)

### การปกครองในระบบต่าง ๆ

ตั้งแต่ปีค.ศ.1946เป็นต้นมาฟิลิปปินส์ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลายครั้ง ซึ่งรวมถึงการก่อตั้งระบบการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีเป็นครั้งแรก การเมืองในยุคแรก ๆ ของการเป็นรัฐเอกราชเต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทั้งนี้ฟิลิปปินส์ยังคงเผชิญกับความท้าทายในการสร้างรัฐบาลที่มีเสถียรภาพ ป้องกันการทุจริต และต่อสู้กับปัญหาความยากจนที่แพร่หลาย ในช่วงทศวรรษที่ 1950s และ 1960s ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ก็ยังคงมีความท้าทายด้านการเมืองที่รุนแรง ซึ่งรวมถึงการประท้วงจากกลุ่มนักศึกษาที่เรียกร้องสิทธิทางการเมืองและความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ ในช่วงเวลานี้ฟิลิปปินส์ประสบกับการต่อสู้ทางการเมืองที่ต่อเนื่องระหว่างพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่มีความสนใจแตกต่างกัน

### การปกครองภายใต้ระบอบเผด็จการของมาร์กอส

ฟิลิปปินส์ได้เผชิญกับการปกครองภายใต้ระบอบเผด็จการของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส ที่เริ่มต้นในปี 1965 ซึ่งมาร์กอสได้ใช้ความตึงเครียดจากสงครามและปัญหาความไม่สงบภายในประเทศในการประกาศกฎอัยการศึกในปี 1972 ซึ่งทำให้เขามีอำนาจการปกครองอย่างไม่จำกัด เขาใช้ระบอบนี้ในการขยายอำนาจของตนเองและกำจัดคู่แข่งทางการเมือง โดยผ่านการควบคุมสื่อ การสังหารนักกิจกรรม และการจำกัดสิทธิประชาชนระบอบเผด็จการของมาร์กอสยังนำมาซึ่งการทุจริตในระดับสูงสุดในรัฐบาล การใช้ทรัพยากรของรัฐในทางที่ผิด และการสนับสนุนจากกลุ่มทหารและผู้นำท้องถิ่นที่รับประโยชน์จากการคงอำนาจของเขา (Pangalangan, 2022, p. 162) การปกครองภายใต้มาร์กอส ทำให้เกิดการต่อต้านในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะจากกลุ่มนักศึกษาที่เรียกร้องให้ยุติการปกครองเผด็จการและฟื้นฟูประชาธิปไตย

### การกลับสู่ระบอบประชาธิปไตย

การต่อต้านที่รุนแรงจากภาคประชาสังคม ความไม่พอใจจากการทุจริต การปกครองแบบเผด็จการที่ยืดเยื้อ และวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทำให้การปกครองของมาร์กอสเริ่มอ่อนแอลง และในปี 1986 ฟิลิปปินส์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่นำไปสู่การสิ้นสุดระบอบเผด็จการในที่สุด การปฏิวัติที่เรียกว่า “การปฏิวัติพลังประชาชน” หรือ “People Power Revolution” เป็นการเคลื่อนไหวที่สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสงบในฟิลิปปินส์ โดยมีการสนับสนุนจากประชาชนมากมาย ที่ออกมาเรียกร้องให้มาร์กอสลงจากตำแหน่ง (Thompson, 2023, p. 138)การปฏิวัตินี้ไม่เพียงแต่เป็นการสิ้นสุดของการปกครองเผด็จการ แต่ยังเป็นการเริ่มต้นของการฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตยในฟิลิปปินส์ ด้วยการขึ้นสู่อำนาจของโคเรอา อควิโน ซึ่งกลายเป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของฟิลิปปินส์ การกลับสู่ระบอบประชาธิปไตยในปี1986 ส่งผลให้มีการสร้างรัฐธรรมนูญใหม่ที่ให้สิทธิประชาชนในการเลือกตั้งประธานาธิบดีอย่างเสรี รวมถึงการปฏิรูปทางการเมืองและการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ๆ ที่มุ่งหวังเพื่อฟื้นฟูประเทศหลังจากการปกครองภายใต้ระบอบเผด็จการ

### 3. การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์

การเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์มีบทบาทสำคัญในการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมทางสังคมและสิทธิมนุษยชน ชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มชนพื้นเมือง เช่น กลุ่มมานูโบ อิกอร์ออต และมาบาบาอูยซึ่งเผชิญกับการถูกกดขี่และการละเมิดสิทธิในด้านต่างๆ เช่น การเข้าถึงทรัพยากร การศึกษา และการดูแลสุขภาพ รวมถึงปัญหาการสูญเสียที่ดินและวิถีชีวิตจากการพัฒนาเศรษฐกิจและโครงการที่ไม่คำนึงถึงสิทธิของพวกเขา

#### การเคลื่อนไหวของชนพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อย

ฟิลิปปินส์มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยมีชนพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อยที่มีอัตลักษณ์และวัฒนธรรมเฉพาะตัว ซึ่งบางกลุ่มเหล่านี้เผชิญกับการถูกกดขี่และละเมิดสิทธิในด้านต่างๆ เช่น สิทธิในที่ดิน ภาษา และวัฒนธรรม ในการต่อสู้เพื่อรักษาสิทธิของพวกเขา หลายกลุ่มได้ริเริ่มการเคลื่อนไหวเพื่อปกป้องสิทธิของตนเองอย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวของกลุ่มชนพื้นเมืองลูมาต (Lumad) และชนกลุ่มโมโร (Moros) ที่เป็นส่วนสำคัญในการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์

#### การเคลื่อนไหวของกลุ่มลูมาต

กลุ่มลูมาตเป็นชนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ในภาคใต้ของฟิลิปปินส์ โดยพวกเขา มีวัฒนธรรมและภาษาเป็นของตัวเอง ซึ่งไม่เหมือนกับกลุ่มชนพื้นเมืองอื่นๆ ในประเทศ กลุ่มลูมาตประสบปัญหาหลายประการ เช่น การสูญเสียที่ดินและการถูกขับไล่จากพื้นที่ที่บรรพบุรุษของพวกเขาเคยอาศัยอยู่ เนื่องจากโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มักละเมิดสิทธิในที่ดินของพวกเขา การเคลื่อนไหวของกลุ่มลูมาตเน้นการรักษาสิทธิในที่ดินและการปกป้องวิถีชีวิตดั้งเดิมของพวกเขา พวกเขาต่อสู้เพื่อรักษาความเป็นอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ของตน โดยกลุ่มลูมาตมักมีการจัดตั้งกลุ่มเรียกร้องสิทธิและร่วมมือกับองค์กรภาคประชาชนในระดับต่างๆ เพื่อต่อสู้กับการกดขี่ที่เกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาเศรษฐกิจที่ขาดความยั่งยืนและไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิตและวัฒนธรรมของพวกเขา (Gutierrez and Borrás, 2024, p. 45)

#### การเคลื่อนไหวของกลุ่มโมโร

กลุ่มโมโรซึ่งเป็นชุมชนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ของฟิลิปปินส์ ได้รับการยอมรับว่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะการต่อสู้เพื่อรักษาความเป็นอิสระของพวกเขาจากการปกครองของรัฐบาลฟิลิปปินส์ การเคลื่อนไหวของโมโรมักจะเชื่อมโยงกับความต้องการในการรักษาสิทธิทางศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศ การเคลื่อนไหวของกลุ่มโมโรมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาความยุติธรรมทางสังคม การรักษาสิทธิในที่ดินที่บรรพบุรุษของพวกเขาได้ครอบครองมายาวนาน และการรับรองสิทธิทางศาสนาที่สอดคล้องกับแนวทางของมุสลิม การเคลื่อนไหวของกลุ่มโมโรรวมถึงการเรียกร้องความเป็นธรรมและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่ยาวนานกับรัฐบาลฟิลิปปินส์ โดยได้มีการต่อสู้เพื่อการเจรจาสันติภาพและการพัฒนาสถานะทางสังคมของพวกเขาผ่านกระบวนการทางการเมืองและสันติภาพ (Adriano & Parks, 2013, p.50- 90)

### ผลกระทบของการเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหวของทั้งลุมาดและโมโรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ แต่มักประสบปัญหาความท้าทายจากภาครัฐและกลุ่มธุรกิจที่มีอิทธิพลในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งบางครั้งไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อชนกลุ่มน้อย เห็นได้จากการใช้กำลังทหารในการปราบปรามการต่อต้านหรือการสูญเสียชีวิตของผู้ชุมนุมที่ต่อสู้เพื่อสิทธิของพวกเขา ปัญหาเหล่านี้ทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มเหล่านี้ยังคงเป็นความท้าทายที่ใหญ่หลวง โดยที่กลุ่มชนพื้นเมืองและชนกลุ่มมุสลิมยังคงต้องต่อสู้กับอุปสรรคจากการขัดขวางทางการเมืองและเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น (Quilala,2020)

### บทบาทของรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมในการเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อย

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะของกลุ่มลุมาดและโมโร ได้รับการสนับสนุนจากภาคประชาสังคมและองค์กรต่างๆ ที่มุ่งเน้นการปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อย แต่ก็ได้รับการตอบสนองจากรัฐในลักษณะที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองและสังคมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้บทบาทของรัฐและองค์กรภาคประชาสังคมในการต่อสู้เพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางและผลลัพธ์ของการเคลื่อนไหวเหล่านี้

### บทบาทของรัฐในการตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อย

รัฐบาลฟิลิปปินส์มีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อย โดยในช่วงรัฐบาลได้แสดงความตั้งใจในการให้ความสำคัญกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มชนพื้นเมืองและชนกลุ่ม "โมโร" โดยมีการออกกฎหมายและสร้างข้อตกลงทางการเมือง เพื่อพยายามแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้น เช่น ข้อตกลงสันติภาพระหว่างรัฐบาลฟิลิปปินส์และกลุ่มเอ็มไอแอลเอฟ ( MILF -Moro Islamic Liberation Front) ในการปฏิรูปทางการเมืองในมินดาเนา ( Mindanao) ที่มีการให้สิทธิและการปกครองตนเองแก่ชุมชนมุสลิม แม้ว่าจะมีการพัฒนาในบางด้าน เช่น การออกกฎหมายที่รับรองสิทธิในที่ดินของชนพื้นเมือง เช่น กฎหมายสิทธิชนพื้นเมือง (Indigenous Peoples' Rights Act -IPRA) ที่มีจุดประสงค์เพื่อปกป้องสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติของชนพื้นเมือง แต่การตอบสนองของรัฐยังคงเผชิญกับปัญหาหลายด้าน เช่น การใช้อำนาจจากการทหารในการปราบปรามการเคลื่อนไหวที่ต่อต้านโครงการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ของชนพื้นเมืองและชนกลุ่มมุสลิม ซึ่งบางครั้งอาจสร้างความขัดแย้งระหว่างรัฐและกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่ต้องการรักษาวิถีชีวิตดั้งเดิม การตอบสนองของรัฐมักจะถูกกำหนดโดยปัจจัยทางการเมือง โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มน้อยและรัฐบาล ซึ่งในบางครั้งรัฐบาลใช้มาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมการเคลื่อนไหวหรือใช้กำลังทหารเพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ซึ่งสร้างความตึงเครียดระหว่างกลุ่มชนพื้นเมืองกับรัฐ (KADIOĞLU and JALKEBRO, 2023, p. 95)

### บทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมในการสนับสนุนการเคลื่อนไหว

องค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ ภาคประชาสังคมทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข้อมูล สร้างความตระหนัก และสนับสนุนสิทธิของชนกลุ่มน้อยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับนานาชาติ องค์กรต่างๆเช่นคาทริบู ( Katribu), บูลาทลาต(Bulatlat), และคาราพาทาน( Karapatan) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเคลื่อนไหว

ของชนพื้นเมืองโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการสร้างแนวร่วมในการเรียกร้องสิทธิ

องค์กรเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำงานในด้านการสนับสนุนทางกฎหมายหรือด้านการเมืองเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความตระหนักในระดับสากลเกี่ยวกับสถานการณ์ของชนพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อย ซึ่งช่วยเพิ่มแรงกดดันจากนานาชาติให้กับรัฐบาลฟิลิปปินส์ในการปรับปรุงนโยบายและปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับชนกลุ่มน้อย นอกจากนี้ยังช่วยจัดตั้งเวทีการสนทนาระหว่างภาคประชาสังคมและรัฐบาลเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ องค์กรภาคประชาสังคมยังมีบทบาทในการปกป้องสิทธิของกลุ่มชนกลุ่มน้อยที่ถูกละเมิดซึ่งรวมถึงการจัดกิจกรรมรณรงค์ในเรื่องการปกป้องที่ดิน การยุติการใช้กำลังทหารในการควบคุมพื้นที่ของชนพื้นเมือง และการปกป้องสิทธิในการรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของพวกเขา โดยองค์กรภาคประชาสังคมเหล่านี้ได้ช่วยสร้างความเข้าใจให้กับสังคมเกี่ยวกับปัญหาความเหลื่อมล้ำและการละเมิดสิทธิที่เกิดขึ้น (Borras Jr., 2007, p. 58)

#### **ปัญหาการทำงานร่วมกับรัฐและองค์กรภาคประชาสังคม**

แม้ว่าการเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยจะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาคประชาสังคมและมีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องสิทธิ แต่ยังคงมีความท้าทายหลายประการที่ต้องเผชิญ โดยเฉพาะในด้านการทำงานร่วมกับรัฐที่มักมีอำนาจทางการเมืองที่เข้มแข็ง และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างชนกลุ่มน้อยกับภาครัฐ ตัวอย่างเช่น กลุ่มชนพื้นเมืองที่คัดค้านโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ของตนที่เป็นประโยชน์แก่ภาครัฐหรือธุรกิจต่างชาติ บางครั้งกลุ่มประชาสังคมอาจถูกมองว่าเป็นคู่ต่อสู้ของรัฐบาล ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการข่มขู่หรือการกดขี่ในรูปแบบต่างๆ การเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์ยังคงต้องเผชิญกับอุปสรรคจากการใช้อำนาจทางทหารและการจำกัดพื้นที่ทางการเมืองสำหรับการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ ในบางกรณี องค์กรภาคประชาสังคมที่สนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยอาจถูกจับตามองและอาจถูกขัดขวางจากการแทรกแซงของรัฐ ซึ่งทำให้การเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องใช้ความพยายามและกลยุทธ์พิเศษในการต่อสู้เพื่อสิทธิของพวกเขา (Borras Jr., 2007, p. 64)

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อยในฟิลิปปินส์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตอบสนองของรัฐและบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมในการสนับสนุนการต่อสู้เพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อย ถึงแม้จะมีความท้าทายจากการต่อต้านของรัฐบาลและการขัดขวางจากภาครัฐก็ตาม แต่การสนับสนุนจากภาคประชาสังคมยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การเคลื่อนไหวเหล่านี้ได้รับการยอมรับและสนับสนุนในระดับสากล

#### **4.การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงในฟิลิปปินส์**

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงในฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในกระบวนการที่สำคัญในการผลักดันสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การเข้าถึงโอกาสในการทำงาน และการต่อสู้กับความรุนแรงในครอบครัวและการค้าประเวณี การเคลื่อนไหวเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการเรียกร้อง

ความเท่าเทียมทางเพศและความยุติธรรมในสังคมฟิลิปปินส์ โดยมีองค์กรต่างๆ รวมถึงภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ เพื่อให้เกิดการยอมรับและการเคารพสิทธิของผู้หญิงอย่างเต็มที่

### **การเคลื่อนไหวเพื่อความเสมอภาคของผู้หญิงในฟิลิปปินส์**

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงในฟิลิปปินส์เริ่มต้นตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้หญิงเริ่มเรียกร้องสิทธิในการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วมทางการเมือง องค์กรต่างๆ เช่นสหพันธ์สโมสรสตรีแห่งชาติฟิลิปปินส์ (National Federation of Women's Clubs of the Philippines -NFWCP) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสิทธิของผู้หญิง รวมถึงการเรียกร้องสิทธิในการเลือกตั้งและการมีสิทธิในทรัพย์สิน ซึ่งเป็น การเคลื่อนไหวที่เน้นความเสมอภาคทางเพศ (Honculada, & Rosalinda ,2018)

ในช่วงปี1970และ1980 เมื่อการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิผู้หญิงเริ่มขยายตัว กลุ่มต่างๆได้เริ่มทำงานร่วมกัน ในการผลักดันประเด็นเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว การเหยียดเพศ และการค้าประเวณี โดยเฉพาะการจัดตั้งองค์กรที่เน้นการส่งเสริมสิทธิของผู้หญิงในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เช่นกาเบียลา ( Gabriela), องค์กรสิทธิทางกฎหมายและสิทธิมนุษยชนสตรี (Women's Legal and Human Rights Bureau -WLHRB) เป็นต้น การเคลื่อนไหวเหล่านี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายและการเมืองของฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะการผ่านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิผู้หญิง เช่น กฎหมายต่อต้านความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก (Anti-Violence Against Women and Children Act 2004) ที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มองค์กรภาคประชาสังคม ในการปกป้องผู้หญิงจากความรุนแรงในครอบครัว (Philippine Commission on Women, 2019, p. 1-13)

การเคลื่อนไหวเพื่อการศึกษาและการเข้าถึงโอกาสในการทำงานการศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความเสมอภาคทางเพศ และการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงในฟิลิปปินส์ยังคงเน้นในประเด็นการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับผู้หญิง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและชนบท ที่ผู้หญิงมักได้รับการศึกษาน้อยกว่าผู้ชายในหลายปีที่ผ่านมา มีการก่อตั้งโครงการต่างๆ ที่สนับสนุนการศึกษาของผู้หญิง เช่น การให้ทุนการศึกษาและการสนับสนุนทางการเงินสำหรับผู้หญิงที่ต้องการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา การเคลื่อนไหวในประเด็นนี้มักจะเชื่อมโยงกับการต่อสู้ในเรื่องของการยกระดับศักดิ์ศรีของผู้หญิงและการพัฒนาความสามารถในการทำงานในภาคเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การเคลื่อนไหวยังเน้นเรื่อง การเข้าถึงโอกาสในการทำงานที่เท่าเทียม โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการกระจุกตัวในเพศชาย เช่น สาขาวิศวกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ การเคลื่อนไหวในด้านนี้พยายามผลักดันให้มีนโยบายและแนวทางที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้ามามีบทบาทในอาชีพที่มีการเติบโตสูงและค่าตอบแทนดี

### **การต่อสู้กับความรุนแรงในครอบครัวและการค้าประเวณี**

หนึ่งในประเด็นที่สำคัญที่สุดในการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิผู้หญิงในฟิลิปปินส์คือการต่อสู้กับความรุนแรงในครอบครัวและการค้าประเวณี ผู้หญิงในฟิลิปปินส์ยังคงประสบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นปัญหาทางสังคมที่ลึกซึ้งและซับซ้อน การเคลื่อนไหวยังได้มีบทบาทสำคัญในการรณรงค์ให้มีการผ่านกฎหมายเพื่อป้องกันและคุ้มครองผู้หญิงจากความรุนแรง เช่น กฎหมายต่อต้านความรุนแรงต่อสตรีและเด็ก (Anti-Violence Against Women and Children Act) ซึ่งมีเป้าหมายในการคุ้มครองผู้หญิงจากการ



ถูกทำร้ายในครอบครัว การเคลื่อนไหวในด้านนี้ยังเน้นการให้ความรู้และให้คำปรึกษาผู้หญิงที่ประสบปัญหา ด้านความรุนแรง รวมถึงการให้การสนับสนุนทางจิตใจและการรักษาพยาบาล

นอกจากนี้การเคลื่อนไหวเพื่อยุติการค้าประเวณีในฟิลิปปินส์ยังเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมาก โดยเฉพาะในแง่ของการปกป้องผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ การเคลื่อนไหวนี้ได้รับการสนับสนุนจากทั้งรัฐบาลและองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งช่วยเพิ่มความเข้าใจในปัญหานี้และนำไปสู่การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการคุ้มครองผู้หญิงจากการถูกค้าประเวณี (Quijano, 2019, p. 74)

การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของผู้หญิงในฟิลิปปินส์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและการยกระดับสถานะของผู้หญิงในสังคม โดยเฉพาะในการเข้าถึงการศึกษา การสร้างโอกาสทางอาชีพ และการป้องกันการรุนแรงในครอบครัวและการค้าประเวณี ความสำเร็จของการเคลื่อนไหวนี้เกิดจากการร่วมมือระหว่างกลุ่มองค์กรภาคประชาสังคม รัฐบาล และสังคมในระดับต่างๆ ซึ่งยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติและนโยบายต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้หญิงทุกคนในฟิลิปปินส์จะได้รับสิทธิที่เท่าเทียมและได้รับการคุ้มครองจากการละเมิดสิทธิต่างๆ (Encabo & Dura, 2024, p. 48)

## สรุป

การเคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียม โดยเฉพาะการต่อสู้เพื่อสิทธิของชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวเหล่านี้ยังต้องเผชิญกับความท้าทายจากการตอบสนองที่จำกัดจากรัฐ การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการใช้ความรุนแรงในการปราบปรามการเคลื่อนไหวของประชาชน ซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคในการบรรลุผลสำเร็จในระยะยาว แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวที่สำคัญในการเรียกร้องความเท่าเทียมและการปกป้องสิทธิของกลุ่มต่างๆ แต่การต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในฟิลิปปินส์ยังคงต้องการการพัฒนาในหลายด้าน เพื่อให้การเคลื่อนไหวทางสังคมในฟิลิปปินส์สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชน รัฐบาล และองค์กรภาคประชาสังคม โดยมีการพัฒนากลไกที่สามารถส่งเสริมการทำงานร่วมกันในด้านต่างๆ เช่น การปกป้องสิทธิมนุษยชน การสร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิของประชาชน และการส่งเสริมความยุติธรรมในสังคม นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนสามารถช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและการตรวจสอบผลกระทบจากนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะสามารถเสริมสร้างการพัฒนาในด้านสิทธิมนุษยชนในฟิลิปปินส์ในระยะยาว



*and women's empowerment in the Philippines: A compendium of indicators*. Manila: Philippine Commission on Women.

Quilala, D. (2020). Minority rights vs. minority rights: The case of indigenous peoples' rights in the new Bangsamoro Autonomous Region in Muslim Mindanao. *Social Science Asia*, 6(4), 21-37. Retrieved from

<https://socialscienceasia.nrct.go.th/index.php/SSAsia/article/view/221>

Santos, R. (2019). Post-colonial politics in the Philippines: From American influence to independence. *Asian Journal of Political Science*, 14(2), 75-85.

<https://doi.org/10.1016/ajps.2019.005>

Teehankee, J. C. (2020). Factional dynamics in Philippine party politics, 1900–2019. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 39(1), 98-123.

<https://doi.org/10.1177/1868103420913404>

Thompson, M. R. (2023). *The Philippines: From 'People Power' to democratic backsliding*. Cambridge University Press.